

Varhaiskasvatuksen palvelusetelin sääntökirjan muutokset 1.1.2026

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 11.12.2025 § 39

959/12.07.00/2025

Valmistelija	Varhaiskasvatusjohtaja Anu Vesiluoma Varhaiskasvatuksen erityisasiantuntija Vesa Joronen Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen päällikkö Camilla Hildén-Pinola Palvelupäällikkö Mirja Toivonen etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihde)
Esittelijä	vs. Sivistysjohtaja Astrid Kauber
Päätösehdotus	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää 1 palvelusetelin perusarvoksi 960 euroa. 2 päivitetyin varhaiskasvatuksen palvelusetelin sääntökirjan noudatettavaksi 1.1.2026 alkaen.
Käsittely	Jäsen Annika Eriksson jääväsi itsensä tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi (hallintosääntö 126 §). Varhaiskasvatusjohtaja Anu Vesiluoma oli asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana.
Päätös	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päätti päätösehdotuksen mukaisesti.
Tiedoksi	Yksityiset päiväkodit, varhaiskasvatuksen palvelupäälliköt, ruotsinkielisten varhaiskasvatuspäällikkö, asiakaspalvelusihteerit, varhaiskasvatuksen hallinnollinen sihteeri
Selostus	Taustaa Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta on päättänyt varhaiskasvatuksen palvelusetelin sääntökirjasta 12.12.2024 § 73. Toimivalta Hallintosäännön 33 §:n perusteella sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää varhaiskasvatuksen ja opetuksen molempia kieliryhmiä koskevista asioista, joista säädetään lainsäädännössä ja joiden toimivallasta ei ole hallintosäännöllä tai muilla päätöksillä määrätty. Varhaiskasvatuksen palveluseteli Varhaiskasvatuslain (540/2018, 5 §) perusteella varhaiskasvatuksessa voidaan antaa palvelun käyttäjälle varhaiskasvatuksen palvelusetelistä annetun lain (1048/2025) mukainen palveluseteli. Palveluseteli rinnastetaan varhaiskasvatuslain mukaiseen kunnan järjestämään varhaiskasvatukseen, eikä huoltaja voi saada lapsesta samanaikaisesti lasten kotihoidontukea tai yksityisen hoidon tukea.

Toiminnan lähtökohtana on asiakkaan oikeus varhaiskasvatukseen ja toiminnan tulee olla asiakaslähtöistä. Palveluntuottajan toiminnan tulee vastata myös sitä tasoa, mitä kunnan vastaavalta toiminnalta edellytetään.

Varhaiskasvatuksen palvelusetelin sääntökirja

Kirkkonummen kunnassa otettiin varhaiskasvatuksen tulosidonnainen palveluseteli käyttöön 1.8.2018 sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan päätöksellä (13.12.2017 § 45). Palvelusetelin käyttöön liittyy sääntökirja, jossa kunta asettaa varhaiskasvatuslaissa ja palvelusetelilain 5 §:ssä mainitut hyväksymiskriteerit palvelun tuottajille.

Palvelusetelin maksamisen ehtona on, että yksityinen palvelujen tuottaja sitoutuu noudattamaan sääntökirjan ehtoja siitä alkaen, kun palvelujen tuottaja hyväksytään palvelusetelillä toteutettavien varhaiskasvatuspalvelujen tuottajaksi ja sääntökirjan muuttuessa siitä päivämäärästä alkaen, kuten päätöksessä ilmoitetaan. Kunta valvoo lakisääteisenä valvontaviranomaisena sääntökirjan noudattamista.

Varhaiskasvatuksen palvelusetelin sääntökirja määrittelee palvelusetelillä järjestettyä varhaiskasvatusta lainsäädännön lisäksi palveluseteliasiakkuuden, palvelusetelin arvon, palveluntuottajan ja kunnan veloitteiden, sääntökirjan noudattamisen valvonnan sekä palvelun sisällön ja laadunhallinnan osalta. Sääntökirja toimii varhaiskasvatuksen palvelusetelin toiminta- ja menettelytapaohjeena ja palveluntuottajan on sitouduttava noudattamaan sääntökirjaa.

Sääntökirja ei ole sopimus Kirkkonummen kunnan ja palveluntuottajan välillä. Sopimussuhde syntyy palvelusetelitapahtumassa asiakkaan ja palveluntuottajan välille. Sopimuksen sitoumukset ja vastuut eivät kohdistu kuntaan.

Sääntökirjan päivittämistarpeet

Varhaiskasvatuksen lainsäädännön ja palvelusetelin arvon muutokset tulee huomioida varhaiskasvatuksen palvelusetelin sääntökirjassa.

Varhaiskasvatuslain 5 §:n muuttamisesta annetun lain (1049/2025) ja varhaiskasvatuksen palvelusetelistä annetun lain (1048/2025) voimaan astumisen myötä voidaan 1.1.2026 alkaen antaa palvelun käyttäjälle varhaiskasvatuksen palvelusetelistä annetun lain mukainen palveluseteli.

Varhaiskasvatuslain muuttamisesta annetun lain (626/2025) myötä varhaiskasvatuslain (540/2018) 44 § Lupa harjoittaa yksityistä päiväkotitoimintaa soveltaminen päättyy 31.12.2025. Muutettuna voimaan tulevan 44 § Oikeus harjoittaa yksityistä päiväkotitoimintaa soveltaminen alkaa 1.1.2026. Muutoksen seurauksena yksityisessä päiväkotitoiminnassa siirrytään lupamenettelystä rekisteröintimenettelyyn.

Varhaiskasvatuksen palvelusetelistä annetun lain 7 § perusteella kunnan tulee määrittää palvelusetelin arvo niin, että se on palvelunkäyttäjän kannalta kohtuullinen. Kohtuullisuutta arvioitaessa on otettava huomioon lapsen ikä ja varhaiskasvatusaika, lapsen tuen tarve, kustannukset, jotka aiheutuvat kunnalle vastaavan toiminnan tuottamisesta kunnan omana tuotantona tai hankkimisesta ostopalveluna sekä palvelunkäyttäjän maksettavaksi jäävä arvioitu omavastuuosuus. Palvelusetelin arvon kohtuullisuus on tarkistettava säännöllisesti.

Palvelusetelin perusarvon korotus 1.1.2026 perustuu lain edellyttämään arviointiin. Yksityisen palveluntuotannon kustannukset ovat viime vuosina nousseet erityisesti henkilöstön palkankorotusten myötä. Yksityisen varhaiskasvatuksen ammattiryhmillä vähimmäispalkat nousevat vuonna 2025 2,9 % (2,2 % + 0,7 % kertaerä). Lisäksi palvelutuotannon kustannuksia ovat nostaneet yleisen hintatason nousu mm. tiloja, elintarvikkeita ja materiaaleja koskien.

Palvelusetelin perusarvoa esitetään korotettavaksi 1.1.2026 alkaen 935 eurosta 960 euroon. Palvelusetelikertoimet säilyvät ennallaan. Muutokset nostavat palvelusetelin kustannuksia 1.1.2026 alkaen. Kustannuksiin on varauduttu kunnanvaltuuston päättämässä vuoden 2026 talousarviossa.

Liitteenä oleva sääntökirja on päivitetty vastaamaan muuttunutta lainsäädäntöä. Päivityksessä sääntökirjaan on lisätty muutosten edellyttämät asiat, tarkistettu prosesseja sekä päivitetty vanhentuneita käsitteitä ja lakeja. Päivitettyyn sääntökirjaan on kirjattu myös esitys tulosidonnaisen palvelusetelin perusarvosta.

Varhaiskasvatuksen palvelusetelin sääntökirjaan esitettäviä muutoksia on käsitelty sekä suomenkielisten että ruotsinkielisten yksityisten päiväkotien esihenkilöiden kokouksissa syksyn 2025 aikana.

Vaikutusten arviointi

Palveluseteli lisää perheiden vaihtoehtoja lapsen varhaiskasvatuksen järjestämiseksi. Tulosidonnainen palveluseteli mahdollistaa yksityisen palvelun käytön kaikille perheille. Asiakkaiden maksamat omavastuuosuudet yksityisessä varhaiskasvatuksessa noudattavat Kirkkonummella kunnallisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja.

Yksityisen palveluntuotannon riskinä on tuotannon keskeytyminen taloudellisista syistä ja varhaiskasvatuksen järjestämisvastuun siirtyminen viime kädessä kunnalle. Palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia tukeva palvelusetelin perusarvo varmistaa palveluiden jatkuvuuden ja laadukkaan yksityisen varhaiskasvatuksen toteuttamisen.